

HOBUSE ESITLEMINE NÄITUSEL

Katrin Tõruvere, 23.jaanuar 2009.a.

Noorhobuste (märade ja täkkude) hindamine toimub enne **tõuraamatusse** kandmist.

Hindamine toimub järgneva skeemi järgi:

- a) tüüp
- b) kehaehitus
- c) jalad
- d) samm
- e) traav
- f) hüpe k.a. galopp (TRSPH)
- g) üldmulje

Hindamine toimub 10 palli süsteemis.

HOBUSEGA TEHTAVAD PROTSEDUURID ENNEM NÄITUST

kabjad tuleks värkida mitu nädalat enne näitust
pesta hobune puhtaks (heksosil sampooniga)
kasutada laka ja sabapalsamit
kabjad õlitada kabjaõliga
saba ja laka sirgemaks kitkumine/lõikamine
valjaste puhastamine

ESITAJA KORRALIK RIIETUS

valge või must - pluus ja püksid
mugavad jalatsid (ratsasaapad)
juuksed kinni pandud
valgete kinnaste kandmine
esitleja ei tohi kasutada stekki, piitsa

Näitust alustatakse HOBUSE MÕÕTMISEGA

mõõtmine toimub kõval, sirgel pinnasel - hobuse keha on sirgelt ja mõõtmine on täpne

mõõdetakse vasakult poolt - hobustega tegeletakse vasakul poolel rohkem, eeldatavalt on turvalisem mõõta

hobuse esi- ja tagajalad on kohakuti, pea sirgelt ees ja kõrgema asetusega - hobuse mõõdud on täpsemad, vaadatakse hobuse jalgade seis (eetsi - ja taatsirandmelisus, kabja korrapärasus)

mõõdetakse – turja kõrgust, rinnaübermõõtu ja kämbla übermõõtu - sobivate tõu tunnuste hindamine

Hobuse mõõtmist võiks kodus harjutada, et hobusele ei tuleks üllatusena mingid pulgad ja nõõrid, mida tema külge pannakse.

Järgneb ESITLEMINE KÄE KÕRVAL

Hobune pannakse seisma lakata poolega kohtunike poole, et nad saaksid hinnata pea, kaela ja turja üleminekuid vastavalt tõu omadustele. Eelistatud oleks patside punumine (pletimine), et kael oleks nähtaval mõlemalt poolt.

Esitaja peaks seisma hobuse ees ning hoidma kahe käega ratsmetest, kahelt poolt hobuse suud ning taandades panema hobuse seisma nii, et kohtunike poolsed jalad oleks välja sirutatud. Taandamine paneb hobuse toetuma tagumistele jalgadele. Abiline võib hobusest kaugemal, otse pea ees vibutada stekki hobuse tähelepanu tõmbamiseks (jäetakse graatsilisem mulje, hobuse tähelepanu ei satu pealtvaatajatele). Hinnatakse hobuse kehatüüpi, kas on vastavuses tõu tunnustega.

Jätkatakse otse liikumist kohtunikest eemale ja sirgjooneliselt tagasi, harjutust sooritatakse sammus ja traavis. Hobusest ollakse vasakul, ratsmed on kahes käes ning liigutakse hobuse esimese jala kõrval. Kohtunikud hindavad hobuse sirgjoonelist liikumist – tasakaalu. Vaadatakse jalgade korrektset liikumist, eest ja tagant vaadates ei tohiks hobuse jalad teha ringjaid liigutusi, allüüride rütm peaks olema korrapärane (jalad tõukavad ühtemoodi, ei ole „longet“).

Hobusega asutakse kõndima suuremat trapetsi kujulist rada, joostes traavi peab esitaja püsima hobuse esimese jala kõrval. Kurvid peab läbima traavides nii, et tõstad vasaku käe ja hobune pöörab selle peale paremale. Abiline võib aidata hobusel paremini liikuda (hobune ei tohi karta selja taga liikumist) kõndides ja joostes hobuse taga piitsaga mis paneks hobust energilisemalt edasi jookksma. Kohtunikud hindavad hobuse liikumist inimese kõrval, kuulekust ning kehaehitust.

Esitus lõpetatakse kohtunike poole küljega olles.

Hobuse jooksmine käe kõrval on selgeks saanud kordetamist harjutades.

Lisada tuleks käe tõstmine pööretel, hobune võib peljata!

HOBUSE VABA LIIKUMINE KOOS VABAHÜPETEGA

Hobune tuuakse piirdega aeda kuhu on ülesse seatud takistuste riba. Esitleja vabastab hobuse ratsmetest ja ajab liikuma vabale alale. Hobune liigub sammus, traavis ja galopis mõlemast jalast. Hobuse soojaks jooksmise järel viiakse hobune takistuste reale.

Esimest korda võib lasta hobusel üle käia maalattidest, hiljem hakatakse neid tõstma. Hüppamise tahe peaks olema hobusele kodus selgeks tehtu, see tähendab seda, et näitusel ei peaks hobust piitsaga taga ajades takistusele peale ajama. (Andres Kallaste on öelnud, et iga hobune on võimeline hüppama).

Hobuse peaks käekõrval (suulise rõngast juhitud) traavilt lahti laskma 10 meetrit ennem takistusi ja mitte häälega tagant ajama. Takistusi on 2 mis on ületamisel, esimene lattaed ja teine okser. Takistuste kõrguse tõstmise saab ise määrata, kuid üle 120 cm noortele hobustele siiski ette ei panda (va omaniku soovil).

Kuidas õpetada hobust hüppama.

Hobusel on hüppamise oskus olemas, kuid julgus takistustest üle hüppata tahaks harjutamist.

Tehke postid mis on umbes 180 cm pikad. Jagage need kahte ritta (üks rida kuni 30m pikk) nii, et vahele jääks kuni 4 meetrit (takistuste lattide pikkus) ning võite postid ühendada kilega, tekib tunnel. Kuna hobused pelgavad kitsaid kohti ja pikki/kõrgeid esemeid, siis laske hobusel seal vahelt läbi minna nii kaua kuni on rahulik. Mitte läbimisel minge ise ees ja hobune järgneb, olge tugiisikuks.

Hakake lisama maalatte, ärge pange koheselt mitut latti. Iga uue lati lisades jätke esialgu pikad vahed, et hobune harjuks neist üle minema. Rahuliku ja aktiivse läbimise korral võite hakata latte kõrgemale tõstma, ühe kaupa. Kui hobune ei ületa takistust, minge koos hobusega. Võite joosta ja hüpata koos, seda meeldivam ja huvitavam on hobusel.

Ärge hobust üle koormake, kiitke ja lõpetage treening tõstes latte rajalt vähemaks ning lastes hobusel rada uuesti läbida. Võite eemaldada kõik latid ja hobusega koridorist läbi kõndida.

Meeldivat harjutamist!